

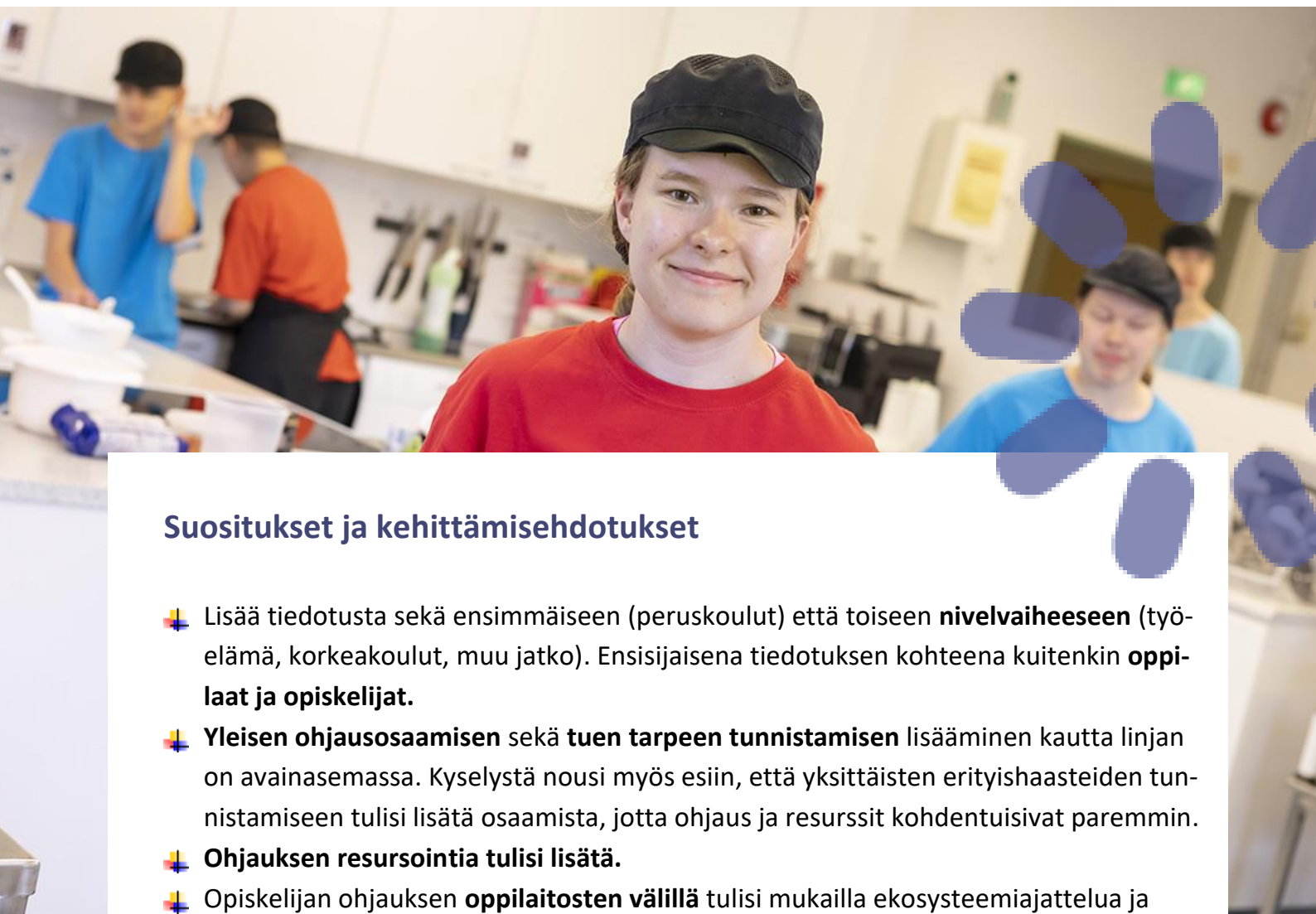
# Erityisen tuen tunnettuus ja osaaminen pirkanmaalaisissa ammatillisissa oppilaitoksissa

## Tausta

- ✚ Kysely toteutettiin keväällä 2021.
- ✚ Kyselyn laatijoina toimivat Pirkanmaalla toimivat ammatilliset erityisoppilaitokset Aitoon koulutuskeskus, Ammattiopisto Luovi ja Kiipulan ammattiopisto sekä yleisistä ammatillisista oppilaitoksista Sasky koulutuskuntayhtymä.
- ✚ Kyselyyn saatiin vastauksia 153, joka on noin 10 % kaikista kyselyyn osallistuneiden organisaatioiden opetus- ja ohjaushenkilöstöjen kokonaismäärästä.
- ✚ Vuonna 2018 **Pirkanmaalla** erityistä tukea tarvitsevia henkilöitä opiskeli kaikkiaan **2307**.
- ✚ Toimijat teettävät seurantakyselyn keväällä 2023 hankkeen vaikuttavuuden arvioimiseksi.

## Nostot kyselystä

- ✚ Oppilaitoksissa parhaiten tunnettiin neuropsykiatriset erityispiirteet esim. **ADHD/ADD**, mielenterveyden haasteet ja sairaude, neurologiset sairaudet, autismikirjo sekä syömishäiriöt.
- ✚ Huonoiten tunnettiin **vieraskielisten erityisen tuen tarpeet**, traumat, aistivammat, aivovammat sekä kuntoutustarpeet.
- ✚ Ensimmäisessä nivelvaiheessa nähtiin kehittämistarpeita, jotta opiskelijat ohjautuisivat heille oikeaan opiskelupaikkaan. Erityisen tuen tarvetta ei riittävästi huomioida alalle soveltuvuudessa ja opiskelijavalinnassa.
- ✚ Vastaajat toivoivat **lisää aikaa ja resursseja** erityistä tukea tarvitsevien ohjaamiseen ja kohtaamiseen.
- ✚ Oppilaitoksissa kaivattiin enemmän tietoa, koulutusta ja käytännön työkaluja, jotta opiskelijoiden ohjauksessa pystyttäisiin huomioimaan opiskelijoiden yksilöllisyys ja yksilölliset tarpeet oikea-aikaisesti ja riittävästi.



## Suosituksia ja kehittämissuhteita

- + Lisää tietoa sekä ensimmäiseen (peruskoulu) että toiseen **tasotason** (työelämä, korkeakoulu, muu jatko). Ensisijaisena tiedotuksen kohteena kuitenkin **oppilaat ja opiskelijat**.
- + **Yleisen ohjausosaamisen** sekä **tuen tarpeen tunnistamisen** lisääminen kautta linjan on avainasemassa. Kyselystä nousi myös esiin, että yksittäisten erityishaasteiden tunnistamiseen tulisi lisätä osaamista, jotta ohjaus ja resurssit kohdentuisivat paremmin.
- + **Ohjauksen resursointia tulisi lisätä**.
- + Opiskelijan ohjauksen **oppilaitosten välillä** tulisi mukaila ekosysteemiajattelua ja edistää opiskelijan etua, ei oppilaitoksen.
- + **Ammatillisten erityisoppilaitosten** toimintaa tulee tehdä tutummaksi yleisiin oppilaitoksiin ja tiivistää yhteistyötä näiden välillä.

